

Uwagi i propozycje zmian Dolnośląskich Pracodawców, regionalnego związku pracodawców Konfederacji Lewiatan do Szczegółowego opisu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi / propozycja zmian	Strona dokumentu, do której odnosi się wskazana uwaga		Uzasadnienie
			od	do	
1	Działanie 1.1. Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych	Zapis "Wsparcie publicznej infrastruktury B+R będzie selektywne, skoncentrowane na obszarach strategicznych z punktu widzenia rozwoju regionu i realizowane wyłącznie w zakresie określonym w regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji". Proponujemy, aby, do projektu SZOOP była dołączona lista regionalnych inteligentnych specjalizacji. Obecny sam proces identyfikowania regionalnych inteligentnych specjalizacji budzi nasze wątpliwości	18	18	Niestety, w naszej ocenie, wybór inteligentnych specjalizacji odbywa się przy ograniczonym lub czysto formalnym (masowe spotkania konsultacyjne) udziale przedsiębiorców. Prace nad IS opierają się głównie na dokumentach typu strategię, programy oraz analizach wyników badań. W znikomym stopniu wykorzystuje się wiedzę pozyskaną z regionalnego rynku, bezpośrednio od firm, a znajomość sektorów i branż - w wyniku bezpośredniego dialogu - nie zostaje pogłębiona. Co więcej, DP nie znają szczegółowych zasad, w oparciu o jakie proces identyfikacji regionalnych inteligentnych specjalizacji ma być organizowany i kontynuowany, co potwierdza, że UMWD nie wypracował ze środowiskiem przedsiębiorców trwałego mechanizmu i koncentruje się na działaniach ad hoc.
2	Działanie 1.1. Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych	Pozytywnie oceniamy zapis w dokumencie dot. uwarunkowania udzielenia wsparcia, m.in. poprzez ocenę przedstawionego przez wnioskodawcę dokumentu (który będzie stanowił załącznik do umowy o dofinansowanie projektu), opisującego m.in. planowany program badawczy oraz analizę popytu w sektorze biznesu	19	19	Ważna jest deklaracja wskazująca, iż inwestycje w infrastrukturę B+R mają prowadzić do wykorzystania nowej wiedzy w działalności gospodarczej w regionie. Takie podejście, o ile przełoży się na faktyczne warunki i zasady wspierania sektora nauki na Dolnym Śląsku, może przyczynić się do realnego wzmocnienia powiązań pomiędzy nauką i dolnośląskim biznesem.

		na usługi badawcze powiązane z tym programem.			W poprzedniej perspektywie finansowej UE zainwestowano olbrzymie środki w infrastrukturę B+R w Polsce (ponad 5 mld PLN). Niestety w większości przypadków projekty są bardzo słabo powiązane z biznesem i po zakończeniu okresu trwałości, będą generowały duże koszty. Dlatego - naszej ocenie - w obecnej perspektywie warunkiem dofinansowania w ramach RPO WD powinno być komercyjne uzasadnienie realizowanych projektów oraz rzeczywista potwierdzona) współpraca z przedsiębiorcami, głównie z sektora MŚP.
3	Działanie 1.1. Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych	Podpunkt 6-Typ beneficjenta: - publiczne jednostki naukowe i ich konsorcja; - publiczne uczelnie/szkoły wyższe i ich konsorcja. Propozycja rozszerzenia grupy beneficjentów z sektora niepublicznego (np. uczelnie niepubliczne).	21	21	W Polsce i na Dolnym Śląsku nadal funkcjonuje bardzo mały rynek dostawców prac B+R dla przedsiębiorców MSP, którzy oferują wyniki prac B+R klientom zewnętrznym. Ta grupa jednostek badawczych, działających na zasadach komercyjnych, powinna być traktowana jako lider zmian. Tymczasem podmioty tego typu, jeśli nie są organizacjami publicznymi, zostaną wykluczone ze wsparcia RPO. Opis typu beneficjenta powinien więc ulec zmianie, tak aby możliwe było finansowanie projektów aplikacyjnych realizowanych przez jednostki badawcze, niezależnie od tego czy są to organizacje/ podmioty publiczne czy prywatne. Założenia dot. udzielania pomocy publicznej muszą odpowiadać charakterowi wspieranych podmiotów, przy czym podmioty publiczne nie mogą korzystać ze wsparcia na bardziej atrakcyjnych warunkach lub w szerszym zakresie, tylko dlatego że są publiczne.

4	Działanie 1.1. Wzmacnianie potencjału B+R i wdrożeniowego uczelni i jednostek naukowych	Uwaga do punktu 14.Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy). Proponujemy przeprowadzenie konsultacji ze środowiskiem przedsiębiorców w ramach Komitetu Monitorującego RPO WD 2014-2020 lub w ramach WKDS.	21	21	Konieczne jest wyjaśnienie poziomu i zasad związanych z limitami i ograniczeniami projektów.Jako związek regionalny Konfederacji Lewiatan deklarujemy gotowość udziału w procesie uzgodnień na dalszym etapie prac nad RPO WD 2014-2020.
5	Działanie 1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa	Punkt 4 Lista wskaźników. Proponujemy uzupełnienie wskaźnika o liczbę przedsiębiorstw, które stworzyły dział B+R	24	24	Z uwagi na charakter Działania 1.2 RPO, proponujemy, aby uwzględnić w dokumencie SZOOP wskaźnik pokazujący skalę tworzenia działów B+R w firmach MSP w ramach interwencji EFRR.
6	Działanie 1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa	Uwaga do zapisu dotyczącego preferencji w schematach 1.2 A i 1.2 B. Proponujemy uzupełnić zapis: realizowane w ramach działających klastrów na Dolnym Śląsku.	28	28	Obecnie działające na Dolnym Śląsku klastry nie mają możliwości realizowania projektów dla członków w obszarze wsparcia B+R. Szansą rozwoju klastrów będzie możliwość współpracy z przedsiębiorstwami w ramach
7	Działanie 1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa	Uwaga do zapisu: "projekty podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP, NGO i instytucjami badawczymi – w przypadku dużych firm". Nie do końca rozumiemy rolę organizacji pozarządowych, które głównie działają w obszarze społecznym (rynek pracy, wykluczenie, edukacja). Proponujemy modyfikację zapisu: "projekty podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP, organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców i pracodawców instytucjami badawczymi – w przypadku dużych firm	28	28	Postulujemy większą możliwość wykorzystania potencjału regionalnych organizacji zrzeszających przedsiębiorców MSP w schematach 1.2 A i 1.2 B.Włączenie organizacji przedsiębiorców/pracodawców do schematu 1.2 A i 1.2 B, z uwagi na ich bezpośredni i bieżący kontakt z firmami MSP, może przynieść wymierne efekty przy stosunkowo ograniczonych nakładach. Dotychczas (w poprzedniej perspektywie 2007-2013) organizacje pracodawców były w niewielkim stopniu zaangażowane w proces współpracy z przedsiębiorcami chcących rozpocząć lub rozwinąć działalność B+R.
8	Działanie 1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa	Uwaga do schematu 1.2 C RPO - specjalistyczne usługi dla przedsiębiorstw. Uzupełnienie usług o	28	29	Aktualnie dostępne badania (m.in. PARP -"Procesy inwestycyjne i strategie przedsiębiorstw w czasach

		tworzenie dedykowanych strategii rozwoju innowacji lub strategii zarządzania innowacjami w przedsiębiorstwie.			<p>kryzysu", W-wa 2011) wskazują na wyraźne deficyty w przedsiębiorstwach MŚP w zakresie tworzenia i wdrażania kompleksowych strategii rozwoju innowacji.</p> <p>Jednocześnie odpowiednie zarządzanie innowacjami w firmie stanowi podstawę do budowania silnej pozycji rynku i przewagi konkurencyjnej w długim okresie. Ponadto naszym zdaniem powinna zostać usankcjonowana zasada, iż usługi proinnowacyjne świadczone na rzecz lokalnych przedsiębiorców MŚP są częściowo odpłatne. Odpłatność powinna mieć pozytywny wpływ na jakość oferty regionalnych IOB. Będą one zmuszone tak konstruować swoją ofertę dla MSP, aby przedsiębiorcy byli chętni ponosić część kosztów z nią związanych. Brak zainteresowania musi oznaczać też brak finansowania i stanowić wyraźny sygnał do zmiany strategii promocji usług proinnowacyjnych lub też zmiany zakresu merytorycznego samej usługi proinnowacyjnej.</p>
9	Działanie 1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa	<p>Uwaga do typów beneficjenta w schemacie 1.2 A, BC RPO. Nadal niejasna jest rola organizacji pozarządowych, które głównie specjalizują się w tematyce społecznej (rynek pracy, wykluczenie, edukacja młodych). Naszym zdaniem, zapis dot. typów beneficjentów należy uzupełnić o regionalne organizacje zrzeszające przedsiębiorców i/lub pracodawców (organizacje pracodawców, izby handlowe, izby gospodarcze, inne).</p>	31	32	<p>Postulujemy większą możliwość wykorzystania potencjału regionalnych organizacji zrzeszających przedsiębiorców/pracodawców MSP w schematach 1.2 A i 1.2 B oraz 1.2 C. Włączenie organizacji przedsiębiorców/pracodawców do schematu 1.2 A, 1.2 B i 1.2 C z uwagi na ich bezpośredni i bieżący kontakt z lokalnymi firmami MSP, może przynieść bardzo wymierne efekty przy stosunkowo ograniczonych nakładach. W poprzedniej perspektywie 2007-2013 organizacje pracodawców były w niewielkim stopniu zaangażowane w proces współpracy z przedsiębiorcami</p>

					chcących rozpocząć lub rozwinąć działalność typu B+R.
10	Działanie 1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa	Wsparcie MSP poprzez instrument typu „bon na innowacje”. Proponujemy uzupełnienie zapisu o możliwość wsparcia usług badawczo – rozwojowych dotyczących wdrożenia lub rozwoju innowacji usługowych i marketingowych.	30	30	Dolny Śląsk zajmuje wciąż słabe pozycje zakresie przedsiębiorstw MŚP działających w sektorze usług innowacyjnych. Według danych GUS na Dolnym Śl. wśród przedsiębiorstw w sektorze usług innowacyjne przedsiębiorstwa stanowią 9,56% i plasuje to region na 11. miejscu w kraju (średnia dla kraju wynosi 11,57%). Dlatego należy wzmacniać wprowadzanie innowacji w sektorze usług. Według danych KE i OECD (2012), rola sektora usług będzie odgrywała coraz większe znaczenie w europejskiej gospodarce i generowaniu nowych miejsc pracy.
11	Działanie 1.3. Rozwój przedsiębiorczości	Propozycja rozszerzenia kierunków działań doradczych w schemacie 1.3 C (Doradztwo dla MŚP). Rozszerzenie katalogu działań w zakresie usług wsparcia MSP w początkowej fazie rozwoju o specjalistyczne instrumenty zarządzania i mapowania ryzyk/ryzyka w organizacji oraz tworzenia strategii zarządzania ryzykiem.	41	42	Opierając się o wieloletnie międzynarodowe badania z zakresu działalności start-upów (raporty OECD) można zauważyć, iż projekty dla mikro i małych firm dot. mapowania i zarządzania ryzykiem wpływają na poziom i tempo rozwoju organizacji na rynku. Spowolnienie gospodarcze w Polsce, oraz kryzys w krajach UE, pokazał wyraźnie, że firmy MSP nie do końca potrafią reagować na pojawiające się ryzyka w ich otoczeniu gospodarczym. Dlatego tak ważne jest wyposażenie przedsiębiorców w odpowiednie rozwiązania (narzędzia) związane z procesem zarządzania ryzykiem.
12	Działanie 1.3. Rozwój przedsiębiorczości	Propozycja rozszerzenia katalogu działań w schemacie 1.3 C (Doradztwo dla MŚP) w zakresie wsparcia firm o doradztwo prawno-podatkowe związane z rozwojem przedsiębiorstwa na rynku.	41	42	Nasze doświadczenie we współpracy z MSP wskazuje, że niezbędnym aspektem do zapewnienia stabilnego rozwoju przedsiębiorstw MŚP na regionalnym lub krajowym rynku jest udzielenie wsparcia w zakresie prawno-podatkowym. Przykładowo, dużym wyzwaniem dla firm

					<p>jest kwestia przekształceń prawnych w ramach realizowanych już inwestycji. Barierą dla przedsiębiorców jest też dostęp do usług doradczych dot. kwestii finansowo - podatkowych związanych z rozwojem (np. pozyskaniem zewnętrznych źródeł finansowania z funduszy venture capital).Kwestie te pozostają, na ogół, poza kompetencjami zarządzających przedsiębiorstwami, zaś ich uwzględnienie w planie działania podmiotu jest warunkiem niezbędnym do jego prawidłowego funkcjonowania.</p>
13	Działanie 1.4. Internacjonalizacja przedsiębiorstw	<p>Uwaga do listy wskaźników rezultatu bezpośredniego. Konieczne jest dobranie adekwatnych wskaźników rezultatu bezpośredniego dla przedmiotowego działania z uwzględnieniem naturalnej elastyczności rynkowej oraz specyfiki cyklu transakcyjnego na rynkach zagranicznych.</p>	48	48	<p>Przyjęcie rygorystycznych wskaźników odnoszących się np. do konieczności zwiększenia sprzedaży zagranicznej przedsiębiorstwa o określoną wielkość lub konieczności nawiązania kontaktów biznesowych z określoną szczegółowo liczbą kontrahentów zagranicznych, może być w praktyce bardzo trudne do osiągnięcia przez firmy – beneficjentów tego rodzaju wsparcia. Z uwagi na złożoność procesu internacjonalizacji oraz wynikające z tego ryzyko (także niepowodzenia na rynku zagranicznym) lub też relatywnie długi czas na pełne wdrożenie strategii ekspansji na nowe rynki, konkretne (mieralne) rezultaty mogą się pojawić znacznie później aniżeli horyzont czasowy tego działania oraz harmonogram rozliczenia projektu. W rezultacie takie podejście może skutkować wykreowaniem kolejnej bariery w procesie aplikowania przez przedsiębiorstwa o wsparcie dla rozwoju potencjału do internacjonalizacji. Już ter az dostępne badania wskazują (np. IBRKK), iż dla wielu krajowych firm warunki</p>

					<p>wsparcia w tym obszarze uniemożliwiają skuteczne aplikowanie o środki. Jednocześnie należy zauważyć, iż polskie przedsiębiorstwa, szczególnie z sektora MŚP, w bardzo ograniczonym stopniu korzystają ze wsparcia publicznego na umiędzynarodowienia swojej działalności (wg. KE odsetek polskich firm MŚP wykorzystujących zarówno wsparcia finansowe, jak również pozafinansowe, kształtuje się na poziomie zaledwie 3% ogółu całej populacji firm).</p>
14	Działanie 1.4. Internacjonalizacja przedsiębiorstw	<p>Uwaga do typów projektów - 1.4.A. Tworzenie nowych modeli biznesowych MSP: a) stworzenie długoterminowych (kompleksowych) strategii biznesowych Pożądane jest wsparcie procesu tworzenia kompleksowych strategii biznesowych związanych z ekspansją zagraniczną przedsiębiorstw, ale wątpliwości budzi określenie „długoterminowych”.</p>	48	49	<p>Przede wszystkim, przy tak dużej zmienności warunków prowadzenia aktywnej działalności biznesowej na rynkach zagranicznych, w tym biorąc pod uwagę zachodzące zmiany geopolityczne, długoterminowe strategie biznesowe wydają się obecnie mało efektywne. W związku z tym tego rodzaju plany powinny być kompleksowe tj. obejmować zespół spójnych działań zmierzających do zwiększenia potencjału do internacjonalizacji przedsiębiorstwa, ale trudno przypisywać im nadmiernie długoterminowy charakter. Ponadto pojawia się również kwestia zdefiniowania samego terminu „długoterminowy” w odniesieniu do horyzontu czasowego budowy takiej strategii.</p>
15	Działanie 1.4. Internacjonalizacja przedsiębiorstw	<p>Uwaga do typów projektów - 1.4.A. Tworzenie nowych modeli biznesowych MSP: W ramach działania 1.4. przydatne byłoby również dedykowane wsparcie doradcze dla przedsiębiorstw zainteresowanych internacjonalizacją działalności operacyjnej.</p>	48	49	<p>Kluczowym czynnikiem sukcesu – jak dowodzą wyniki licznych badań (m.in. PARP) w przedmiotowym zakresie – w ekspansji zagranicznej przedsiębiorstw jest odpowiedni stopień przygotowania kapitału ludzkiego do prowadzenia działań na rynkach międzynarodowych. Z tego względu pożądane byłyby</p>

					działania wspierające rozwój kadry przedsiębiorstw poprzez dedykowane i specjalistyczne szkolenia z zakresu technik i organizacji handlu zagranicznego, w tym wsparcie zindywidualizowane oraz uwzględniające poziom doświadczeń przedsiębiorstwa w funkcjonowaniu na rynkach zagranicznych. Wiele przedsiębiorstw sygnalizuje bowiem istotne deficyty wiedzy i umiejętności w zakresie właściwej organizacji transakcji w biznesie międzynarodowym.
16	Działanie 1.4. Internacjonalizacja przedsiębiorstw	Uwaga do typów projektów - 1.4.C. Wsparcie MSP w zakresie ekspansji na rynki zewnętrzne.	49	50	W ramach tego działania przewidywane jest wsparcie projektów dotyczących nawiązywania i utrzymywania kontaktów gospodarczych przedsiębiorstw na rynkach krajowych i międzynarodowych poprzez np.: wizyty studyjne i misje zagraniczne; udział w krajowych i międzynarodowych targach i wystawach branżowych; udział w innych ważnych dla wybranej branży wydarzeniach o charakterze międzynarodowym; itp. W rezultacie przydatne będzie przynajmniej częściowe skorelowanie kalendarza ogłaszanych przez DIP konkursów w ramach RPO z kalendarzami najważniejszych wystaw, misji, targów w odniesieniu do przedsiębiorstw skupionych w Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach oraz kluczowych klastrach. Uważamy, że nabór wniosków w tym schemacie powinien być w trybie ciągłym.
17	Działanie 8.7. Aktywne i zdrowe starzenie się	Uzupełnienie listy beneficjentów o organizacje pracodawców w schemacie 8.7 A, B i C.	257	257	Postulujemy większą możliwość wykorzystania potencjału regionalnych organizacji zrzeszających przedsiębiorców/pracodawców MSP w schematach 8.7 A i 8.7 B oraz 8.7 C. Włączenie

					<p>organizacji przedsiębiorców/ pracodawców do tych schematów z uwagi na ich bezpośredni i bieżący kontakt z lokalnymi firmami MSP, może przynieść bardzo wymierne efekty przy stosunkowo ograniczonych nakładach. Organizacje pracodawców mogą odegrać istotną rolę w przypadku dotarcia do pracodawców zainteresowanych programami profilaktycznymi. Programy zdrowotne mogą realizowane przy współpracy z lokalnymi organizacjami pracodawców, które mają wiedzę na temat potrzeb określonych grup zawodowych narażonych na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych.</p>
18	<p>Działanie 10.4. Dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy</p>	<p>Uzupełnienie listy beneficjentów o organizacje pracodawców w schemacie 10.4 A, B, C, D, E, F, G, H, I.</p>	324	324	<p>Z uwagi na specyfikę całego Działania 10.4 ważnym elementem będzie zaangażowanie pracodawców MSP. Postulujemy więc większą możliwość wykorzystania potencjału regionalnych organizacji zrzeszających przedsiębiorców/pracodawców MSP w schematach 10.4 A, B, C, D, E, F, G, H, I. Włączenie organizacji przedsiębiorców/ pracodawców do tych schematów z uwagi na ich bezpośredni i bieżący kontakt z lokalnymi firmami MSP, może przynieść bardzo wymierne efekty przy stosunkowo ograniczonych nakładach. Organizacje pracodawców mogą odegrać istotną rolę w przypadku dotarcia do pracodawców zainteresowanych współpracą ze szkołami lub instytucjami edukacyjnymi.</p>